

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Sədri Elman Rüstəmovun Reuters TV-yə müsahibəsi

Müxbir: Müsahibim Azərbaycan Mərkəzi Bankının Sədri Cənab Elman Rüstəmovdur. O, Dünya Bankı ilə müzakirələr aparmaq üçün Vaşinqtondadır. Vaşinqtona xoş gəlmişsiniz.

E.Rüstəmov: Təşəkkür edirəm.

Müxbir: Azərbaycan iqtisadiyyatının neft əsaslı olduğunu nəzərə alsaq, müzakirələrə neftin qiymətindən başlamaq istərdim. Neftin qiymətinin artması fonunda Sizin fikirlərinizi bilmək istərdim.

E.Rüstəmov: Neftin qiyməti bu gün, təbii ki, çox yüksəkdir, proqnozlaşdırıldığından çox yüksəkdir və neft istehsal və ixrac edən bir ölkə kimi qiymətlər Azərbaycan üçün münasibdir, çünki o, ölkəyə əlavə gəlir gətirir. Düşünürəm ki, ilin sonuna qiymətlər bu gündündən aşağı olacaqdır. Amma istənilən halda, qiymətlər ilin başlanğıcından əvvəl proqnozlaşdırdığımızdan yüksək olacaqdır.

Müxbir: Ümumiyyətlə hədəflərinizi modifikasiya edə bilərsinizmi və bu o deməkdirmi ki, hökumət xərclərdə ümumiyyətlə düzəlişlər edə bilər?

E.Rüstəmov: Bu mümkündür, amma habelə qeyd etməliyik ki, ölkənin neftdən əldə etdiyi əhəmiyyətli xarici valyuta ehtiyatları vardır və ölkənin xarici valyuta ehtiyatları ÜDM-in 60%-nə bərabərdir. Beləliklə, hədəflərdə yaxud xərclərdəki düzəlişlər birbaşa neftin qiymətindəki artımla bağlı deyildir, bunun səbəbi ondan ibarətdir ki, ölkə öz infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və modernizasiyası prosesindədir və bu əsas lahiyələrin bəzilərinə əlavə maliyyələşdirmə lazım ola bilər və bu məqsədlər üçün bəzi əlavə transferlər həyata keçirilə bilər. Amma mən bunun əhəmiyyətli olacağını gözləmirəm. Belə ki, xərclərə düzəlişlər edilə bilər, amma onlar birbaşa neftin qiymətindəki artımla bağlı deyildir.

Müxbir: Yaranmaqda və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatlar həmçinin neftin qiymətinin yüksək olması səbəbindən deyil, həm də ərzağın qiymətinin artması səbəbindən də inflyasiya təzyiqləri ilə üzləşirlər. Bilmək istərdim, Azərbaycanda hər hansı inflyasiya təzyiqlərini sezirsinizmi?

E.Rüstəmov: Biz daha çox yalnız neftin qiymətindəki artımdan deyil, xarici şoklardan danışa bilərik. Ərzağın qiyməti qlobal olaraq artmaqdadır və Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı (FAO) qiymətlərin daha da artacağını proqnozlaşdırır. Azərbaycan ərzağın xeyli hissəsini xaricdən idxal edir və ərzağın qiyməti də artır. İnkişaf etməkdə və bazar iqtisadiyyatları yaranmaqda olan ölkələrdə ərzaq ev təsərrüfatlarının büdcəsində əhəmiyyətli paya malikdir. Beləliklə, ərzağın qiyməti Azərbaycan üçün də narahatlıq amili olacaqdır.

Müxbir: Dediniz ki, ərzağın qiyməti Sizi narahat edir. Əhalinin az təminatlı hissəsinin yükünün azaldılması baxımından hər hansı düzəlişlərin edilməsini mümkün sayırsınız mı?

E.Rüstəmov: Biz inflyasiyaya qarşı tədbirlər həyata keçiririk, bu, xüsusilə pul siyasəti vasitəsilə həyata keçirilir. Belə ki, bu tədbirlər vasitəsilə səlahiyyətli orqanlar inflyasiya hədəflərini təkrəqəmli səviyyədə saxlamaq yönündə səylər göstərəcəkdir. Həmçinin, böhranın “çiçəklənmə” dövründən belə bir miras qalmışdır ki, hökumət əhalinin nominal gəlirinin daha yüksək olmasına, inflyasiyanı üstələməsinə əmin olmağa çalışır. Məsələn, ötən il ölkədə real gəlir inflyasiya dərəcəsindən iki dəfə çox olmuşdur. Bundan əlavə, hökumətin sosial layihələri vardır və ünvanlı sosial yardım proqramı əhalinin aşağı gəlirli təbəqəsinə bu təzyiqlərin öhdəsindən gəlməyə kömək edir.

Müxbir: Çox sağ olun, Cənab Rüstəmov, bizimlə Reuters-də olduğunuza görə Sizə təşəkkür edirik. Sizinlə mən idim – Lizzi və bura Reuters-dir.